

Saksutskrift

Handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020

Arkivsak-dok. 15/04827-35
Saksbehandler Cathrine Sussane Torjussen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Plan- og miljøutvalget	02.03.2017	7/17

Plan- og miljøutvalgets behandling 02.03.2017:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Plan- og miljøutvalgets vedtak 02.03.2017:

Handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020 vedtas.

Planen evalueres vinteren 2020/2021.

Saksutskriften bekreftes
Vestby, 3.mars 2017

Elin Tokerød
Formannskapssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

Handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020 vedtas.

Planen evalueres vinteren 2020/2021.

Vedlegg:

Handlingsplan - bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020.pdf

Tabell 1- arbeidsplan.pdf

Tabell 2 - Registreringsskjema for felt.pdf

Rapport for arbeid med bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2015.pdf

Rapport for arbeid med bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2016.pdf

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Vestby kommune vedtok i 2015 Handlingsplan for fremmede arter 2015-2016. Det er nå utarbeidet et nytt forslag til handlingsplan, for perioden 2017-2020. I Vestby kommune er det stedvis svært store forekomster av fremmede arter, og det er viktig at kommunen følger opp dette, ettersom fremmede arter utgjør en stor trussel mot biologisk mangfold.

Bakgrunn for saken:

I global skala er spredning av fremmede arter betraktet som en av de største truslene mot naturmangfoldet. I Vestby kommune er det stedvis svært store forekomster av fremmede arter. Disse utgjør en trussel mot det biologiske mangfoldet ettersom de fremmede artene er i ferd med å etablere store monokulturer mange steder, spesielt langs vassdrag. Dersom det skal være mulig å bli kvitt disse artene er det svært viktig at de følges opp gjennom bekjempesearbeid hvert år. En rekke av de fremmede artene setter store mengder frø per plante hvert år. Dersom plantene får stå uten å bli bekjempet et år, kan dette innebære at arbeidet som har vært gjennomført tidligere år har vært forgjeves. Årsaken til dette er at det tar flere år før man blir kvitt alle plantene, og at de raskt reetablerer seg dersom de får stå ubekjempet et år.

Fremmede arter kan utgjøre en trussel mot stedegent biologisk mangfold på flere ulike måter. En fremmed art, eller en genetisk variant av en art, kan:

- Utrydde andre arter eller populasjoner og i verste tilfelle forandre hele økosystem.
- Konkurrere med hjemmehørende arter om de samme ressursene, for eksempel byttedyr, eller for planters vedkommende, lys, vann og næringsstoffer.
- Være bærere av sykdommer eller parasitter som angriper stedegne arter.
- Blande seg med lokale populasjoner og føre til genetisk forurensning/utvanning.
- En bieffekt av fremmede arter er bruken av ulike sprøytemidler for å kontrollere og bekjempe disse artene.

Kommunene har det primære ansvaret for overvåking, kartlegging og bekjemping av fremmede skadelige arter innenfor kommunens grenser. Kommunen har et særlig ansvar for egne arealer og kommunale veier, samt når det gjelder bevisstgjøring av entreprenører og underleverandører om farene for spredning av fremmede arter ved beplantning og forflytning av masser. En privat grunneier/hageeier har på sin side ansvar for å hindre at fremmede skadelige arter spres ut i naturen.

I 2015 vedtok Vestby kommune handlingsplan for fremmede arter 2015-2016. Kommunen har i flere år jobbet med bekjempelse av kjempebjørnekjeks, men i 2015-2016 har kommunen hatt et større fokus på bekjempelse av kjempebjørnekjeks, samtidig som en rekke andre arter har blitt bekjempet. Utfyllende informasjon finnes i forslag til handlingsplan, og rapporter for bekjempesearbeidet i 2015 og 2016.

Alternativer:

Ingen alternativer er vurdert.

Miljømessige konsekvenser:

En handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020 vil ha positive miljømessige konsekvenser, ettersom rammene i handlingsplanen bidrar til å sette fokus på bekjempelse av fremmede arter.

Økonomiske konsekvenser:

Handlingsplanen vil i seg selv ikke ha noen økonomiske konsekvenser, men den legger opp til at kommunen skal sette av ressurser til bekjempelse av fremmede arter innenfor det budsjettet kommunen har.

Vurdering:

På grunn av lokalkunnskap og en nærhet til problemet, er mobilisering av kommunene en svært viktig suksessfaktor for å begrense negative effekter av fremmede arter på biologisk mangfold. Kommunene vil ha en nøkkelrolle når det gjelder bevisstgjøring av innbyggere, samt kartlegging og bekjemping av fremmede skadelige arter på lokalplanet. Det vil være viktig å ha fokus på kommunen som helhet, og ikke bare på de områdene kommunen står som grunneier, ettersom det er vesentlig å ha et helhetlig perspektiv på problematikken rundt fremmede arter. Spredningen av disse artene følger ikke eiendomsgrensene.

Målsetninger og tiltak i kommunen bør konkretiseres, samtidig som det avsettes midler til arbeidet innenfor økonomisk ramme. I følge en spørreundersøkelse som Fylkesmannen gjennomførte i kommunene i 2009, var det svært få kommuner som hadde en politisk forankring for arbeidet med fremmede arter. Politisk forankring i kommunen for arbeidet med fremmede arter synes å være sentralt for å oppnå oppmerksomhet og bevisstgjøring om problemet, og sikre økonomiske rammer for et tilstrekkelig arbeid over flere år.

På grunnlag av det ovennevnte, og vedtak i plan- og miljøutvalget i 2015 om en ny vurdering av problematikken rundt fremmede arter vinteren 2016/2017, er det nå utarbeidet et forslag til handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter 2017-2020. Handlingsplanen legger føringer for hvilke fremmede arter som bør prioriteres i perioden, og hvordan bekjempelsen skal utføres. I 2017-2020 bør kommunen fokusere på de artene som utgjør det største problemet, med noe oppfølging og overvåking av andre arter som er registrert. Se vedlagte forslag til handlingsplan for informasjon om artene og hvordan de bør bekjempes. I tillegg til bekjempelse av fremmede arter følger det også av planen noen føringer for hvilke informasjonstiltak kommunen bør arbeide med for å få et økt fokus på fremmede arter blant innbyggerne.

Kommunen har de siste årene fått en rekke henvendelser om brunskogsnegler, blant annet med ønske om at kommunen skal sette i gang bekjempelsestiltak for brunskogsnegl. Det beste tiltaket mot brunskogsnegler er bekjempelse på samme måte som ugress – «luking». Bekjempelse av brunskogsnegler er et svært omfattende problem, og er kanskje i realiteten en tilnærmet umulig oppgave. Med dette som bakgrunn bør bekjempelse av fremmede arter i kommunens regi legge vekt på andre fremmede arter, som sannsynligvis utgjør en større risiko for biologisk mangfold enn brunskogsnegler. Brunskogsnegler er ofte et problem for hageeiere. Kommunen har svært begrensede ressurser til bekjempelse av fremmede arter, og det er således viktig å prioritere ressursene der det har størst effekt. Tiltak mot brunskogsnegl er derfor satt som informasjonstiltak i handlingsplanen.

Vestby kommune har i tidligere år samarbeidet med Naturvernforbundet i Vestby om bekjempelse av fremmede arter, og det vil være positivt å fortsette med dette samarbeidet. Gjennom samarbeidet får vi et økt fokus på fremmede arter, og en økt arbeidskapasitet. Naturvernforbundet fikk i 2015 støtte fra Miljødirektoratet til dette

samarbeidet, og det planlegges å søke om støtte også i år. Vestby kommune har de siste årene fått støtte fra Fylkesmannen til arbeidet. I 2016 fikk kommunen 22 000 kroner i støtte.

Når sesongen 2020 er overstått bør det gjøres en ny vurdering av situasjonen i kommunen. Handlingsplanen kan da revideres, og fokuset kan skiftes til andre områder, eller større ressurser kan settes inn der man ser at effekten blir for liten av de tiltak som gjennomføres i handlingsplanens periode. I tillegg bør det fortløpende gjøres en vurdering av om tiltak må settes inn mot andre arter man ser trer frem som problemarter i kommunen.

Konklusjon:

I Vestby kommune er det stedvis svært store forekomster av fremmede arter, og det er viktig at kommunen følger opp dette, ettersom fremmede arter utgjør en stor trussel mot biologisk mangfold. Det er viktig at kommunen fortsatt har et fokus på bekjempelse av fremmede arter, og handlingsplan for bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020 vil bidra til å sette fokus på bekjempelse av fremmede arter.